

ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ PLASTYCZNYCH IM. T. MAKOWSKIEGO W ŁODZI

Lista tematów na ustny egzamin maturalny z języka polskiego (sesja wiosenna 2015 – egzamin wewnętrzny)

I. Literatura

1. Literatura i psychologia. Na wybranych trzech przykładach bohaterów literackich omów złożone typy osobowości, zwyrodnienia, stany chorobowe (np. studium narcyzmu, obłędu, chorobliwej miłości).
2. Relacja Bóg - człowiek. Rozwiń temat na podstawie literatury różnych epok.
3. Funkcje przyrody w literaturze polskiej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
4. „Samotność, cóż po ludziach?” Omów najciekawsze, Twoim zdaniem, literackie portrety bohaterów skazanych na samotność z wyboru.
5. Wizerunek kobiety zbrodniarki w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
6. Bohaterowie w sytuacji wyboru moralnego. Zanalizuj i oceń postawy wybranych postaci literackich z różnych epok.
7. Różne sposoby funkcjonowania motywu samobójstwa w literaturze. Prześledź na wybranych przykładach.
8. Kreacje bohaterów negatywnych w komiksach amerykańskich. Omów na wybranych przykładach.
9. Choroba i jej wpływ na przemianę bohatera literackiego. Omów na wybranych przykładach.
10. Literackie portrety silnych kobiet. Omów i porównaj.
11. Literackie wizje Atlantydy. Omów i porównaj funkcjonowanie motywu w wybranych tekstach.
12. Przypowieści biblijne i ich wpływ na współczesnego człowieka.
13. Szaleństwo z miłości. Prześledź funkcjonowanie motywu w wybranych utworach literackich różnych epok.
14. Zaprezentuj najciekawsze, twoim zdaniem, utwory biograficzne.
15. Literackie wizje młodości, jej doświadczeń i dążeń. Oceń, odwołując się do wybranych lektur.
16. Jakie wartości niesie literatura popularna? Rozważ problem, odwołując się do reprezentatywnych, twoim zdaniem, utworów.
17. Człowiek wobec Absolutu. Przedstaw, na wybranych przykładach literackich, różne postawy istoty ludzkiej wobec Boga.
18. Pejzaż romantyczny i jego funkcje. Omów temat, wykorzystując wybrane utwory literackie.
19. Urok i magia epiki rycerskiej. Przedstaw na przykładzie wybranych utworów.
20. Biografia humanisty - przedstaw portret wybranego humanisty, zwracając uwagę na jego związki z epoką.
21. Igraszki z diabłem - prześledź motywy szatańskie w wybranych utworach literackich.
22. Omów na podstawie znanych ci utworów cechy poetyki renesansowej i barokowej.
23. Konflikt pokoleń jako problem obecny w literaturze XIX i XX wieku. Omów temat, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
24. Dyskretny urok poezji Wisławy Szymborskiej. Przedstaw zagadnienie odwołując się do

- wybranych utworów poetki.
25. Rola świata nadprzyrodzonego w literaturze różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
  26. Znaczenie motta i tytułu w literaturze. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
  27. Portrety indywidualistów w literaturze. Omów temat na wybranych przykładach.
  28. Dom - odejścia i powroty. Zaprezentuj funkcjonowanie motywu w wybranych utworach literackich.
  29. Romantyczny model bohatera. Zaprezentuj, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
  30. „Błądny rycerz” na polskich drogach, czyli o marzycielach i idealistach w literaturze polskiej. Zaprezentuj ich sylwetki, odwołując się do wybranych przykładów literackich
  31. Świat techniki w powieściach fantastycznonaukowych Stanisława Lema. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych utworów tego autora.
  32. W poszukiwaniu jasnej strony życia - przedstaw te utwory literackie, które, twoim zdaniem, pomagają optymistycznie spojrzeć na świat.
  33. Rola poety i poezji w literaturze różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
  34. Polska i Polacy w widzeniu romantyków i twórców dwudziestolecia międzywojennego. Omów temat na wybranych przykładach literackich.
  35. „Zakochani są szaleni” - rozwiń myśl Horacego, odwołując się do wybranych utworów literackich o tematyce miłosnej.
  36. Fascynacja śmiercią czy lęk przed nią - różne obrazy śmierci w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw na wybranych przykładach.
  37. Wpływ postaci z zaświatów na życie człowieka - przedstaw zagadnienie odwołując się do wybranych utworów literackich.
  38. Omów motyw niezawinionego cierpienia, wykorzystując wybrany materiał literacki.
  39. Przedstaw najciekawsze, twoim zdaniem, portrety kobiet w literaturze polskiej i obcej.
  40. „Człowiek jest ludzki w ludzkich warunkach”. Uzasadnij tezę G. Herlinga - Grudzińskiego, odwołując się do wybranych utworów literatury XX wieku.
  41. Różne sposoby wykorzystania motywu szaleńca w literaturze. Zanalizuj problem, odwołując się do wybranych przykładów.
  42. „Jam dzieło wielkiej sprawiedliwej ręki”. Przedstaw funkcje motywu śmierci w literaturze.
  43. Obrazy wsi jako realizacja mitu arkadyjskiego. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok.
  44. Stanowisko polskich twórców literatury wobec rewolucji. Omów zagadnienie w oparciu o analizę wybranych tekstów.
  45. Problem winy i kary w literaturze. Rozważ zagadnienie w oparciu o wybrane utwory.
  46. Różne sposoby ujęcia problemu władzy w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
  47. Konflikt pokoleń jako jeden z motywów literatury. Omów sposób jego przedstawienia w wybranych utworach.
  48. Dziewiętnastowieczny dekadentyzm i sny o potędze. Rozważ zagadnienie na wybranych przykładach postaw bohaterów literackich.
  49. Jakim jesteśmy narodem? Sąd o Polakach w literaturze różnych epok. Zaprezentuj na wybranych przykładach.
  50. Jak rodzą się zbrodniarze? Na podstawie wybranych lektur wykaż, że literatura jest źródłem wiedzy o wpływie różnych czynników na degenerację jednostki.

51. Buntownicy i konformiści. Zaprezentuj wybranych bohaterów literackich i oceń ich postawy.
52. Moralne koszty zdobycia pieniędzy lub sławy. Omów temat na wybranych przykładach literackich.
53. Przemiana wewnętrzna jako motyw literacki i ważny element osobowości bohaterów. Omów na podstawie wybranych tekstów.
54. Małżeństwa literackie – przedstaw różne modele par literackich.
55. Portret bohatera z ludu. Zaprezentuj na wybranych przykładach literackich.
56. Bohaterowie literaccy, którzy przegrali lub wygrali życie w Twojej ocenie.
57. Marzyciele i ich dramat niespełnienia. Omów problem w oparciu o wybrane utwory z literatury polskiej i obcej.
58. Czy człowiek jest istotą, w której mocniejszy jest pierwiastek ducha, czy siła biologicznych instynktów? Przedstaw postawy bohaterów wykreowanych w literaturze różnych epok.
59. Miłość fatalna, sentymentalna, spełniona. Porównaj literackie obrazy miłości odnosząc je do wybranych epok literackich.
60. Rozmowy z Bogiem w literaturze. Omów ich formy i znaczenie w wybranych utworach.
61. Przedstaw mechanizmy i skutki działania systemu totalitarnego odwołując się do wybranych utworów literatury XX wieku.
62. Literackie portrety ojców. Przedstaw na wybranych przykładach.
63. Nasi „bracia mniejsi” w literaturze. Omów różne funkcje bohaterów zwierzęcych w wybranych utworach.
64. Realizm i naturalizm. Omów wyróżniki kierunków literackich na dowolnych przykładach.
65. Indywidualizm jako przyczyna wyobcowania. Rozwiń temat odwołując się do wybranych przykładów literackich.
66. Które dzieła literatury europejskiej uważasz za najbardziej wartościowe? Omów ich treść i formę oraz uzasadnij swój wybór.
67. Rozważania o godności człowieka w literaturze. Przedstaw zagadnienie w oparciu o wybrane przykłady.

II. Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki

68. Motyw miłość w literaturze i sztuce. Zaprezentuj temat, odwołując się do analizy wybranych utworów literackich i dzieł sztuki.
69. Bohater samotny, bohater tęskniący. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów z literatury i innych tekstów kultury.
70. Motyw drogi w literaturze, filmie i sztukach plastycznych. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
71. Postać Robin Hooda w literaturze, filmie i muzyce. Przedstaw literacki wizerunek bohatera oraz inspiracje tą postacią w wybranych tekstach kultury.
72. Portret bohatera romantycznego na podstawie obrazów malarzy epoki romantyzmu i utworów literackich. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
73. Wędrowanie, błędzenie, pielgrzymowanie... Przedstaw temat odwołując się do wybranych utworów literackich i filmowych.
74. Sceny batalistyczne w twórczości Tolkiena i w adaptacjach filmowych jego utworów. Omów i porównaj.
75. Literackie i malarskie portrety kobiet z różnych sfer. Omów najciekawsze kreacje.

76. Obraz paryskiej arystokracji epoki baroku w literaturze i w malarstwie. Omów na wybranych przykładach.
77. Oraz miasta w literaturze i filmie. Zaprezentuj na wybranych przykładach
78. Miłość i śmierć - dwa bieguny ludzkiej egzystencji. Omów motyw, odwołując się do wybranych dzieł literackich i filmowych.
79. Obraz wsi polskiej w literaturze i sztuce. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych dzieł literackich i malarskich.
80. Moralne koszty zdobycia pieniędzy lub sławy. Omów na wybranych przykładach literackich i filmowych.
81. Dawne i współczesne wzorce rodziny. Przedstaw problem na podstawie wybranych utworów z literatury i filmu.
82. „Kochaj bliźniego swego” - rozważania o tolerancji na podstawie wybranych utworów literackich i filmowych.
83. Apokaliptyczne wizje przyszłości w fantastyce naukowej. Przedstaw na wybranych przykładach literackich i filmowych.
84. Dojrzewanie jako ważny temat literatury i filmu. Omów, odwołując się do wybranych przykładów.
85. Wizerunek matki w literaturze i sztukach plastycznych. Porównaj sposób interpretacji tego motywu, odwołując się do wybranych przykładów.
86. Topos domu w literaturze i filmie. Omów różne sposoby jego ujęcia na podstawie konkretnych dzieł.
87. Motyw śmierci w literaturze i malarstwie. Przedstaw sposób jego funkcjonowania w oparciu o analizę wybranych dzieł.
88. Obraz rewolucji w literaturze i filmie. Omów sposoby jego kreowania w oparciu o wybrane przykłady.
89. Wizje sądu ostatecznego w literaturze i malarstwie. Rozwiń zagadnienie na podstawie konkretnych przykładów.
90. Motyw tańca w literaturze, malarstwie. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do różnych przykładów.
91. Kultura masowa - dobrodziejstwo czy przekleństwo naszego wieku? Oceń zjawisko, analizując wybrane przykłady z literatury i innych tekstów kultury.
92. Pejzaż jako temat literacki i malarski. Przeprowadź analizę porównawczą wybranych dzieł.
93. Autoportret w literaturze i sztuce wybranych epok. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane przykłady.
94. Alegoria jako środek artystycznego wyrazu w literaturze i sztukach plastycznych. Przedstaw sposób jej wykorzystania w wybranych dziełach.
95. Wizja Boga w literaturze i sztukach plastycznych. Zinterpretuj różne ujęcia tego motywu.
96. Miot utraconej ojczyzny w literaturze i filmie. Rozważ zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
97. Portrety świętych utrwalone w literaturze i sztuce. Przedstaw swoje przemyślenia w oparciu o analizę wybranych przykładów.
98. Kicz uwodzi. Zaprezentuj swoje stanowisko w tej kwestii, odwołując się do literatury i innych tekstów kultury.
99. Różne sposoby mówienia o II wojnie światowej. Omów zagadnienie, wykorzystując przykłady z literatury i filmu.
100. Bohater literacki a jego filmowa lub teatralna kreacja. Dokonaj analizy porównawczej.
101. Wizje świata metafizycznego w literaturze, filmie. Zinterpretuj różne ujęcia motywu na podstawie wybranych dzieł.
102. Symbol - znak niewyraźnego. Omów jego rolę w literaturze i malarstwie.

103. Najciekawsze portrety dzieci w dziełach literackich i plastycznych różnych epok.
104. Impresjonizm w malarstwie i w poezji młodopolskiej. Omów na wybranych przykładach.
105. Obraz Holocaustu w polskiej literaturze i w filmie. Omów w oparciu o wybrane dzieła.
106. *Kochaj bliźniego swego...* – zaprezentuj swe rozważania o tolerancji w oparciu o literaturę, film i własne doświadczenia życiowe.
107. Od Rolanda do Bonda. Przedstaw ewolucję etosu rycerza w wybranych tekstach literackich i w filmie.
108. Literackie i malarskie portrety kobiet różnych epok. Omów i porównaj wybrane dzieła.
109. Wielka literatura w interpretacji Jerzego Hoffmana. Omów na wybranych przykładach.
110. Specyfika filmu jako dzieła sztuki. Omów na wybranych przykładach.
111. Kreskówki – uczą młodych, bawią starszych. Przedstaw swój pogląd na ten temat opierając się na wybranych przykładach.
112. Wyjaśnij, w oparciu o wybrane przykłady, na czym polega poetyckość tekstów Agnieszki Osieckiej.
113. Artystyczne interpretacje ważnych wydarzeń historycznych w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
114. Komizm i jego funkcje w literaturze i innych tekstach kultury. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

III. Język

115. Scharakteryzuj język wybranych bohaterów literackich. Uwzględnij cechy ujawniające ich przynależność środowiskową i charakter.
116. Oceń poprawność językową wybranych tekstów prasowych. Scharakteryzuj kryteria, którymi się posłużyłeś.
117. Komizm słowny i sposoby jego realizacji w wybranych utworach różnych autorów i epok.
118. Scharakteryzuj różne typy stylizacji językowej i ich funkcje na przykładzie literatury współczesnej.
119. Dokonując analizy języka piosenek jednego z zespołów lat dziewięćdziesiątych, wyjaśnij zasadność doboru słownictwa.
120. Właściwości wywiadu jako formy wypowiedzi. Omów na wybranych przykładach.
121. Felieton jako forma wypowiedzi publicystycznej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
122. Kolokwializmy i wulgaryzmy jako środki artystycznego wyrazu w literaturze XX wieku. Przedstaw i oceń sposób ich wykorzystania, odwołując się do wybranych tekstów.
123. Język i styl epoki. Dokonaj charakterystyki na przykładzie tekstów z wybranego okresu literackiego.
124. Błędy językowe w środkach masowego przekazu. Omów mechanizm ich powstawania, nazwij rodzaj zakłócenia i zaproponuj poprawne formy.
125. Dokonaj analizy językowej wybranych piosenek współczesnych pod kątem kryteriów poprawności językowej.
126. Neologizmy językowe jako elementy służące kreowaniu nowej rzeczywistości i zabawie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
127. Zapożyczenia we współczesnej polszczyźnie. Omów problem i przedstaw zasadność

- stosowania zapożyczeń z języka angielskiego.
128. Nasze miasto w nazwach własnych. Na podstawie wybranych nazw (sklepów, kawiarni, instytucji) przedstaw tendencje rozwojowe w dziedzinie nazewnictwa.
  129. Pochodzenie i funkcje związków frazeologicznych. Omów na wybranych przykładach.
  130. Kicz językowy w piosenkach disco polo. Omów zagadnienie analizując wybrane teksty.
  131. Na wybranych przykładach literackich omów rolę stylizacji środowiskowych.
  132. Słownictwo internetowe – scharakteryzuj zjawisko na wybranych przykładach.
  133. Język miłosny w literaturze. Omów i porównaj odwołując się do wybranych dzieł literackich z różnych epok.
  134. Sztuka przemawiania. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych tekstów literackich renesansu, baroku i oświecenia.